

Vijf jaar voor econometrie

Onlangs beval de Verkenningcommissie Economische Wetenschappen aan om de scheiding tussen de studies economie en econometrie op te heffen, en een studierichting 'economisch onderzoek' in te voeren¹. Twee reacties.

De belangrijkste reden van de commissie om de scheiding tussen economie en econometrie op te heffen, is de observatie dat de studenten economie te weinig kwantitatieve kennis krijgen aangereikt en dat de studenten econometrie te eng zijn opgeleid waardoor het voor hen lastig is te communiceren met collega's en managers in de latere werkkring zoals bijvoorbeeld ministeries en andere overheidsorganen. Het integreren van de studie econometrie binnen de studie economie zou deze problemen kunnen opheffen.

Wij onderschrijven in zekere mate de aanbeveling van de commissie om de studie economie aan te vullen met vorming in kwantitatieve methoden, en tevens vinden wij dat studenten econometrie meer (macro-)economische kennis kan worden bijgebracht. Wij betwijfelen echter of dit kan worden bereikt door de studies economie en econometrie te laten samengaan. Immers, waarom zou men een goed draaiende specifieke opleiding opheffen ten koste van een meer algemene opleiding? Is het wellicht zo dat de problemen en oplossingen die de commissie-Lubbers schetst vooral ingegeven worden door een algemeen-economische achtergrond?

Onnodige drempelverhoging

Bij samenvoeging zouden volgens de commissie alle studenten basiskennis van de bedrijfseconomie, micro- en macro-economie en econometrie moeten opdoen. Dit betekent natuurlijk dat er ook meer kwantitatieve en methodologische vakken dan nu in de economie-opleiding moeten worden opgenomen. Reeds nu hebben vele studenten in de bedrijfseconomie moeite met de wiskunde- en statistiekvakken en dat zal bij een uitbreiding van dit pakket alleen maar erger worden. Velen zullen dan van de studie economie moeten afzien, zeker bij een vierjarige studiefinanciering.

Dit is jammer, want veel bedrijfs-economen vinden later uitstekend hun weg in het bedrijfsleven, zelfs met de beperkte kwantitatieve kennis.

Minder econometristen, meer wiskundigen

De nieuwe opleiding zal zonder twi-
fel veel minder kwantitatief georiën-
teerd zijn dan de huidige studie eco-
nometrie, zelfs als er geen coulance
wordt getoond voor de bedrijfsecono-
men met minder wiskundig inzicht.
Dit heeft twee nadelen. Vwo-leerlin-
gen met een wiskundeknobbel die
zich vanuit een loopbaanperspectief
niet te eng in de wiskunde willen
storten, kiezen vaak voor de studie
econometrie. Deze kwantitatief inge-
stelde studenten die ook kennis van
de economie hebben, vinden na hun
studie snel een geschikte werkplek.

Wanneer een wiskundig gerichte
opleiding als de econometrie niet
meer bestaat, zullen deze studenten
wellicht voor een studie wiskunde
kiezen. Daar doen zij natuurlijk nau-
welijks kennis en ervaring op van het
modelleren van economische proble-
men. Hoogstens leren zij het toepas-
sen van de wiskunde in de natuur-
en technische wetenschappen. Deze
sluiten veel meer aan bij een wiskun-
dige denktrant. In Duitsland bijvoor-
beeld is een veel gehoorde klacht
binnen banken dat zij kwantitatief inge-
stelde afgestudeerden willen aanne-
men, doch hiervoor eigenlijk alleen
wiskundestudenten kunnen vinden,
die te weinig gevoel voor economi-
sche problemen hebben. In Duits-
land is er dan ook geen aparte econo-
metrie-opleiding.

Te weinig kwantitatieve vorming

Een tweede nadeel is het feit dat afge-
studeerden in de nieuwe opleiding
veel te weinig kwantitatief zijn opge-
leid om te solliciteren naar de posi-
ties waarop nu econometristen wor-
den aangenomen. Zelfs de suggestie

om de studies een aantal jaren paral-
lel te laten lopen is niet zinvol, daar
voor een goede kwantitatieve vor-
ming minstens vier specifieke studie-
jaren nodig zijn. Het is niet voor niets
dat de minister de technische studies,
en de universiteiten wiskunde, tot
vijfjarige opleidingen willen maken.

Goede arbeidsmarktperspectieven

Verder moet opgemerkt worden dat
veel studenten econometrie zich spe-
cialiseren in operations management
(ook wel research) en na hun studie
in dat deel van het bedrijfsleven gaan
werken. Aan deze groep studenten is
door de commissie zeer zeker niet ge-
dacht bij het schrijven van de aanbe-
velingen. Alleen voor de latere alge-
meen economen lijkt het voorstel
van de commissie zinvol. Wanneer
een meerderheid van alle economie
en econometrie-studenten zich in de
algemene economie zou willen spe-
cialiseren, kan men volhouden dat
de minderheid zich aan de meerder-
heid moet aanpassen. De realiteit is
echter anders. Er zijn ongeveer even-
veel algemeen-economen als econo-
metristen, maar beide groepen ste-
ken schril af bij het aantal studenten
bedrijfseconomie.

Naar onze overtuiging kan het ze-
ker geen kwaad de economische ken-
nis van econometristen aan te vullen,
en de econometrische kennis van al-
gemeen-economen op niveau te bren-
gen. Wij zijn er niet van overtuigd
dat dit kan worden bereikt door de
solide en goed draaiende studie eco-
nometrie op te heffen. Sterker nog,
wij zien in de aanbevelingen van de
commissie-Lubbers een onverhuld
pleidooi voor het verlengen van de
studie econometrie tot een vijfjarige
studie. Het beste uit de economie-op-
leiding kan dan worden toegevoegd
aan econometrie. Wij zijn zeer be-
nieuwd of Ritzen deze boodschap
van Lubbers weet op te pikken.

Ph.H. Franses en A.C.F. Vorst

Ph.H. Franses is verbonden aan de vak-
groep Econometrie en Besliskunde van de
EUR en A.C.F. Vorst is verbonden aan de
vakgroep Financiering en Belegging en
aan de vakgroep Econometrie en Beslis-
kunde van de EUR. Beiden zijn bestuurslid
van het Erasmus Center for Financial Re-
search.

1. R.F.M. Lubbers, A.L. Bovenberg, F.A.G.
den Butter en Y.M. van Everdingen, De
economische wetenschap in Nederland
verkend, *ESB*, 27 maart 1996, blz. 268-272.